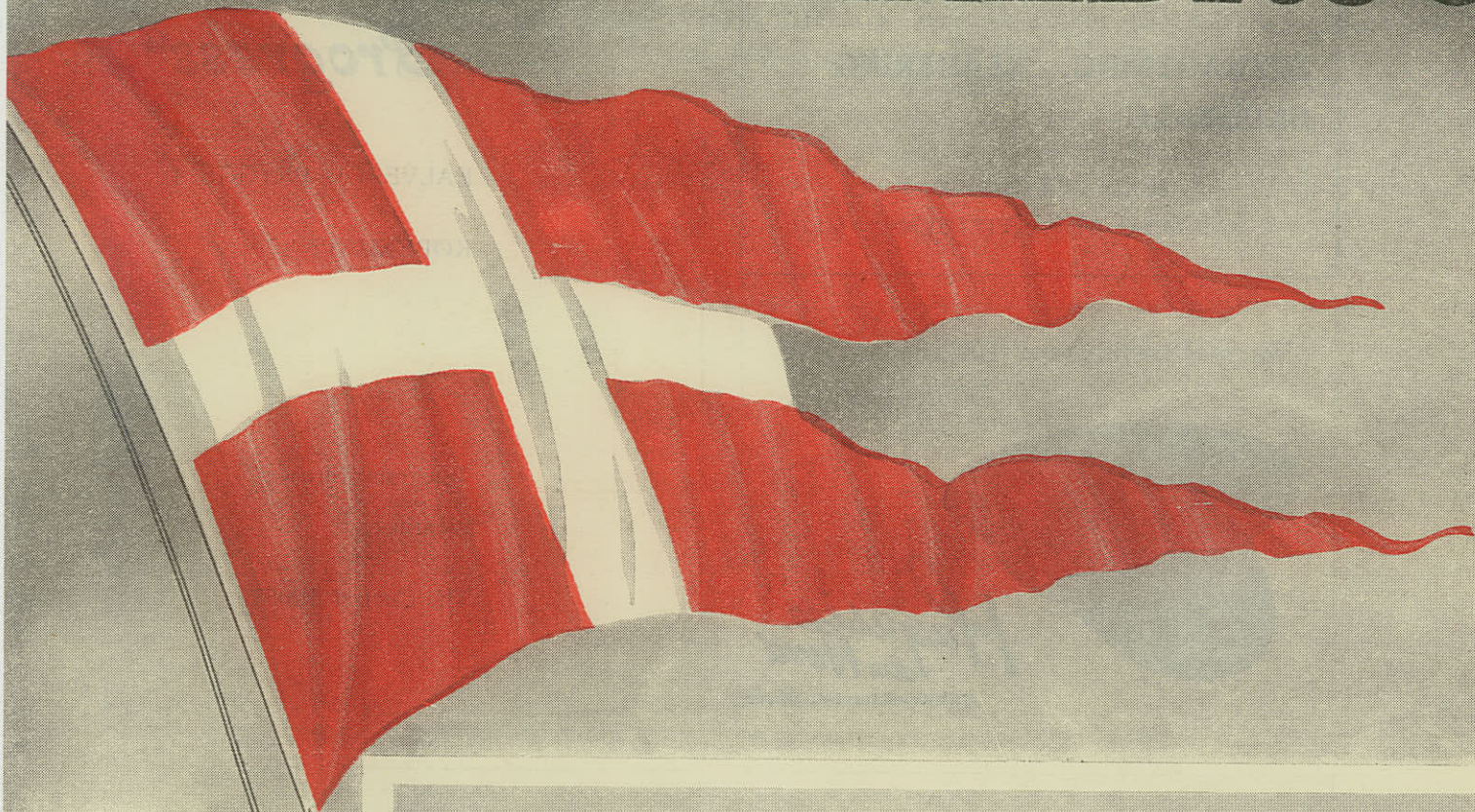

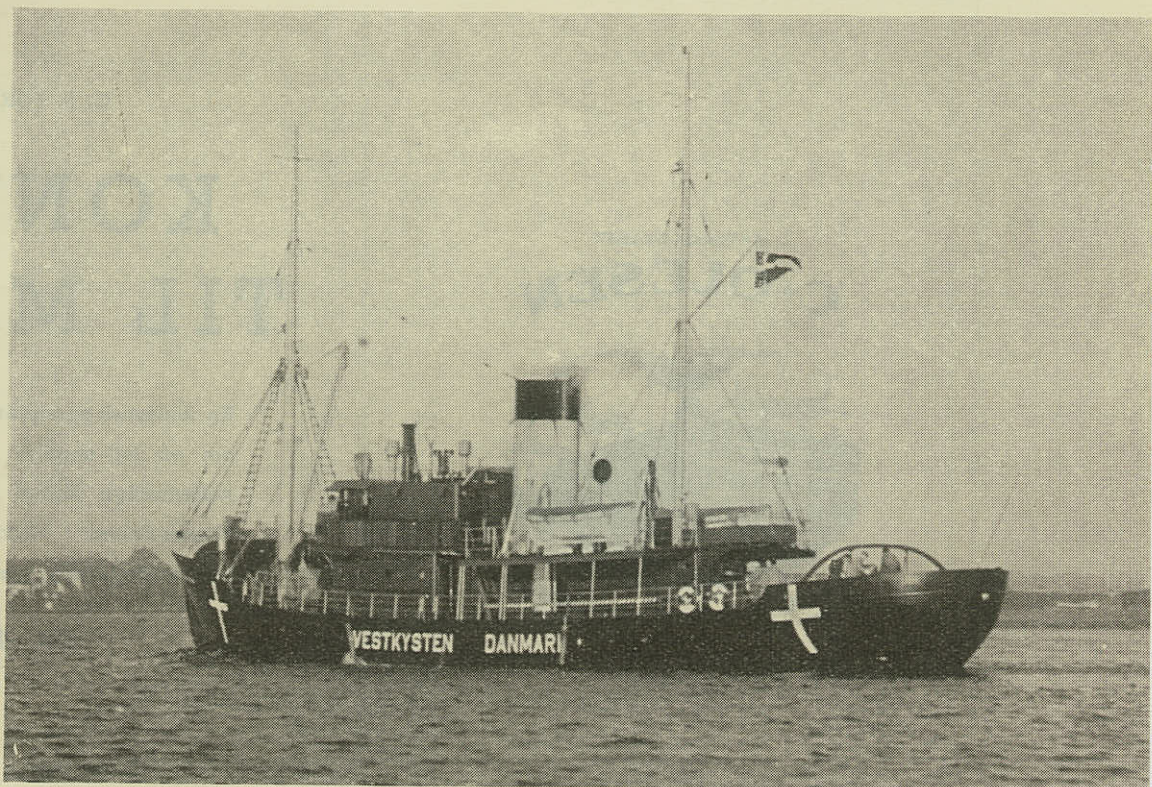
UNDER DANNEBROG

ORGAN
FOR
SØVÆRN
OG
SØFART

Hefte III - Marts

33. Aarg. - 1946

REDNINGSSKIBET „VESTKYSTEN“
bygget i 1941 paa Nakskov Skibsværft og stationeret i Thyborøn.

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

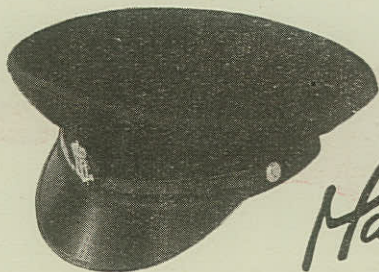
SUENSON & JESPERSEN

TOLDBODGADE 2
KØBENHAVN K.

BEFRAGTNING - KLARERING
SKIBSSALG

TELF. CENTRAL 9360
TELG.-ADR.: „FIFTEEN“

Marineforeningens Uniformshue i
Officersmodel

*Magasin
du Nord*
Guldtrækkeriet, Stuen

DAMPSKIBSAKTIESELSKABET

„Progress“

KALVEBOD BRYGGE 4
KØBENHAVN

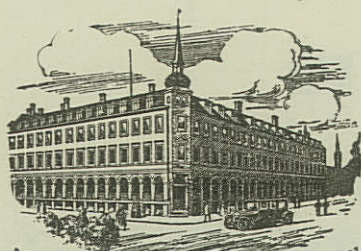
Telegram-Adresse:

„Mariuson“

Tlf. Central 12057

AKTIESELSKABET

C. OLESEN

KØBENHAVN
MANUFAKTUR EN GROS OG FABRIKATION
DANSK PLYDS OG MØBELSTOF-FABRIK I KASTRUP

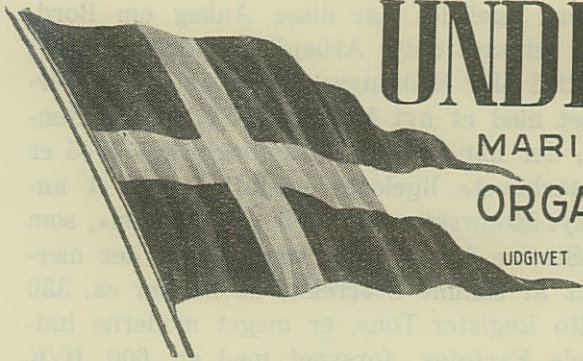
C. S. FORESTER

KONVOJ TIL MALTA

En fantastisk spændende Marine-Roman
om en let engelsk Krydser og dens
heltemodige Kamp mod en italiensk
Flaade-Enhed i Middelhavet, af Horn-
blower-Bøgernes Forfatter. 191 Sider.

KR. 4,75

JESPERSEN OG PIOS FORLAG

UNDER DANNEBROG

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD
ORGAN FOR SØVÆRN OG SØFART

UDGIVET AF MARINEFORENINGEN

REDIGERET AF G. HONNENS DE LICHTENBERG

HOVEDFORENINGENS KONTOR: HAVNEGADE 55 · KØBENHAVN K. · PALÆ 2886 · KONTORTID 13—16 · POSTKONTO 1608

Statens civile

Søfartsinstitutioner III

Redningsskibene

Af Fiskeriassistent, Søløjtnant I (R) L. E. NIELSEN

Medlem af Skagen Afdelingens Bestyrelse

Redningsskibene, hvoraf der er 2 med Station henholdsvis i Esbjerg og Thyborøn, sorterer ligesom Fiskerikontrollen, der er beskrevet i en tidligere Artikel i »Under Dannebrog«, under Fiskeridirektoratet, som igen er en Afdeling under Ministeriet for Landbrug og Fiskeri.

Det var de vanskelige Besejlingsforhold ved Thyborøn Kanal i Slutningen af det forrige Aarhundrede, der gav Stødet til, at der i Finansaaret 1894/95 blev bevilget et Beløb til Bygning af et Dampfartøj, hvis Opgave skulde være at bugsere Fartøjer ud og ind af Thyborøn Kanal under ugunstige Vejrforhold samt at opholde sig ud for de betydeligste Fiskerlejer, der er beliggende Nord og Syd for Thyborøn, for at bjerge aabne Baade, som paa Grund af begyndende Uvejr eller Fare for Landing paa den aabne Kyst ikke kunde klare sig selv.

Tilstedeværelsen af et saadant Skib ved Thyborøn var i flere Aar anset som en Betingelse for, at Thyborøn Kanal kunde være et virkeligt Støttepunkt for Fiskeriet baade med smaa og større Fartøjer, og efter de store Ulykker ved Thyborøn og Agger i 1893 kronedes endelig Fiskernes Anstregelser med Held. I December Maaned 1895 gik Redningsskibet »Vestkysten« paa Station i Thyborøn Kanal.

Dampskibet »Vestkysten«, der dengang sorterede under Indenrigsministeriet, og som

maalte ca. 135 Tons Brutto og havde en Maskine paa 385 indicerede H/K, blev bygget specielt med Bugser- og Redningstjeneste for Øje.

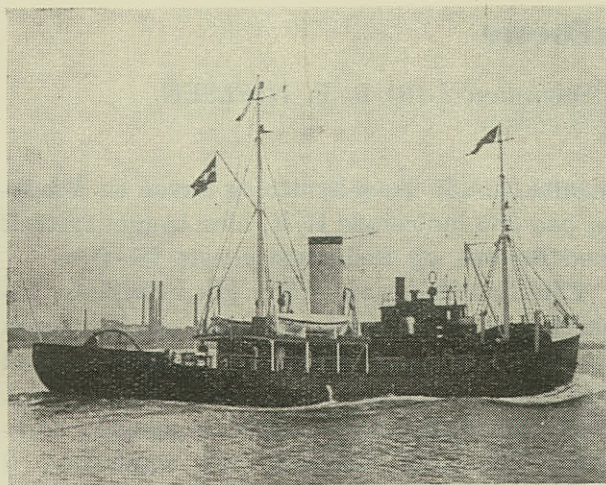
Efterhaanden som Tiden gik, udviklede Fiskeriet sig imidlertid saaledes, at Thyborøn Kanal blev besejlet af et større og større Antal Fartøjer, hvilket igen bevirkede, at der i Aaret 1905 blev bygget endnu et Redningsskib, »Vesterhavet«, som ligeledes blev stationeret i Thyborøn Kanal.

De 2 Redningsskibe har ved Indsejlingen til Thyborøn Kanal og langs Kysten suppleret hinanden paa en fortræffelig Maade, og det er mange kække Redningsaktioner, der er udøvet af disse Skibe og deres Besætninger langs Jyllands Vestkyst paa Strækningen fra Hanstholm til Thorsminde og i selve Thyborøn Kanal, der paa Grund af Tilsanding ikke altid har været lige let at besejle. Mange Besætninger er taget om Bord i Redningsskibene, naar Landing med de smaa Fiskerbaade var for farlig, hvorefter Baadene uden Mandskab gik paa Land og blev halet op af Folk paa Stranden.

Efterhaanden som Tiden gik, blev Fiskeriet mere og mere motoriseret, Fartøjerne blev større, og Kystfiskeriet indskrænkedes betydeligt paa sine Steder. Disse Omstændigheder i Forbindelse med, at Esbjerg voksede kolossalt som Fiskerby, medførte, at denne By, der i nogle Aar havde haft det gamle Havundersøgelses-skib »Dana« stationeret som Redningsskib i

Vintermaanederne, i 1929 fik sit eget Rednings-skib, idet »Vesterhavet« fik fast Station her, og i de 2 største Fiskerbyer paa Vestkysten er der saaledes nu stationeret et Rednings-skib.

Førerne af Redningsskibene, der nu sorterer under Fiskeridirektoratet, modtager deres Instrukser af Fiskeridirektøren. Forinden der afsejles til en eller anden Assistance, raadfører Førerne sig i paakommende Tilfælde med et saakaldt Redningsudvalg, der bestaar af 3 Mand, hvoraf den ene er Opsynsmanden ved den lokale Redningsstation og de 2 andre Repræsentanter for Fiskerne, ligesom dette Redningsudvalg i mange Tilfælde henstiller til Førerne om at gaa til Assistance, naar Udvalget er blevet bekendt med, at et eller andet Fartøj er nødstedt.

REDNINGSSKIBET „F. V. MORTENSEN“
bygget i 1938 paa Aalborg Skibsværft, stationeret i Esbjerg.

I Aarene indtil Krigsudbruddet 1939 var det Redningsskibenes største Opgave at assistere Fiskerfartøjer, der et eller andet Sted i Nord-søen havde faaet Havari og ikke kunde klare sig ved egen Hjælp. Mange Gange er saadan Sejlads foregaaet i Magsvejr, men lige saa ofte har Redningsskibene under haarde Storme, naar andre Fartøjer søgte Havn, maattet gaa til Søs for at assistere nødstedte Kuttere eller for at søge efter savnede Fartøjer. I de fleste Tilfælde er Havaristen fundet og velbeholdent bugseret i Havn, men det er desværre ogsaa haendt adskillige Gange, at Redningsskibene efter flere Døgn's Eftersøgning efter eet eller flere savnede Fiskerfartøjer har maattet vende tilbage til sin Station uden Resultat.

Redningsskibene er forsynet med Radioanlæg og Radiopejler, der i høj Grad bidrager til at fremme Eftersøgningsarbejdet; at de moderne

Kuttere ligeledes har disse Anlæg om Bord, letter selvsagt dette Arbejde betydeligt.

I 1938 blev Redningsskibet »Vestkysten« erstattet med et nyt Motorskib »F. V. Mortensen«, der har Station i Esbjerg, og i 1945 er »Vesterhavet« ligeledes udskiftet med et andet nyt Motorskib ved Navn »Vestkysten«, som har Station i Thyborøn. Disse Skibe, der nærlig er af samme Størrelse, de maaler ca. 330 Brutto Register Tons, er meget moderne indrettede Fartøjer, forsynet med en 600 H/K Frich's Dieselmotor med dertil hørende Hjælpe-maskineri.

Redningsskibene fører samme Flag som Fiskerikontrollens Enheder, nemlig et Splitflag med Bogstaverne »L. M.« (Landbrugsministeriet) anbragt i øverste Hjørne.

De danske

Ministrygeres Betegnelser

Da der til UNDER DANNEBROG's Redaktion er indkommet flere Forespørgsler om Forklaring paa Bogstavsbetegnelserne paa Flaadens forskellige Ministrygertyper m. m. (M — MS — MSK — ML — MF — MK — ME — MR), og da dette Spørgsmaal maa antages at have Interesse for Marineforeningens Medlemmer, skal det nedenfor søges besvaret.

Før 29. August 1943 havde man herhjemme paa Orlogsværftet faaet bygget 6 store Ministrygere med et Deplacement paa 270 Tons. Navnene var: *Søløven*, *Søbjørnen*, *Søulven*, *Søridderen*, *Søhesten* og *Søhunden*. Disse 6 Baa-de var paa begge Sider af Stævnen mærket med Bogstavet M og Tallene fra 1 til 6. Paa nær *Søhesten* har disse Ministrygeres Navne alle tidligere været baaret af danske Orlogsfartøjer i den nyere Tid. 3 af Ministrygerne, nemlig M 1 — M 4 og M 6, sejler nu atter under dansk Flag og udgør i Forbindelse med mindre Hjælpefartøjer af forskellig Art 1ste Ministrygerflotille. M 5, som efter Kapitulationen i stærkt medtaget Stand blev fundet i en lille tysk Havn, er f. T. ikke sejlklar, men ligger oplagt paa Holmen.

Den danske Orlogsfloade havde ligeledes før 29. 8. 1943 modtaget 10 Stk. mindre Ministrygere — Motorskibe af Træ paa 70 Tons — som var bygget paa forskellige Provinsskibsværfter i Aaret 1941. Fartøjerne fik ingen Navne, men betegnedes som MS 1 til 10. Disse Motorministrygere er tilknyttet f. Eks. 1ste

Ministryerflotille sammen med MSK- og P-Fartøjerne. Den 29. 8. 1943 mistedes MS 4, saaledes at der nu kun er 9 Stk. tilbage af denne Type.

Minefartøjerne *Kvintus*, *Sixtus*, *Lougen* og *Laaland* førte Betegnelsen MF 1—4, af disse er kun *Lougen* og *Laaland* tilbage, og de bliver for Tiden underkastet et gennemgribende Hovedeftersyn paa Orlogsværftet.

De saa ofte omalte — under Besættelsen som Vagerkuttere »illegalt« byggede — Ministrygningskuttere fører Betegnelsen MSK 1—6. Ogsaa disse Baade indgaar som Hjælpefartøjer i Ministrygningsflotillerne — som før nævnte ofte sammen med P-Fartøjerne. Disse sidste er lejede Fiskekuttere, som Marinen bruger som Bøjefartøjer for Ministrygerne og som Patruljebaade o. l., medens de Fiskekuttere, der henhører under Kystbevogtningstjenesten kaldes *K-Kuttere* (Kystbevogtningsskib); de er ligesom P-baadene mærket med et Bogstav (P eller K) og et Nummer.

Endelig mærkedes de større Minekabelbaade med Bogstaverne MK og Tallene fra 1 til 4 — af disse har Tyskerne forsynet een med et stort Styrehus.

Da det var indlysende, at der til det store Arbejde med at rense de danske Farvande for Miner krævedes et meget stort Antal Ministrygere, modtog Søværnet som et Laan fra England den 137te engelske Ministryerflotille, som var bemandet med dansk-engelsk Besætning, og som i Krigens sidste Aar havde ført engelsk og dansk Orlogsflag Side om Side. Disse 10 Fartøjer, hvoraf 1 er forlist, der er af Træ, og som udgør 2den *Ministryerflotille*, har bibeholdt deres engelske Nr. i Forbindelse med Betegnelsen ME; det er ME 36 — 83 — 84 — 86 — 263 — 307 — 1016 — 1038 — 1042 og 1044.

Endelig har de allierede udlaant 10 tidligere tyske Ministrygere (Motor — Træ), de saakaldte Räumboote, til Danmark, og disse har saa faaet Betegnelsen MR og deres tyske Nr., nemlig MR 214 — 225 — 226 — 229 — 230 — 233 — 236 — 242 — 250 og 263. Der er senere tilkommet yderligere 10 tyske Räumboote, men disse skal dog først underkastes et Efter-syn ved Orlogsværftet, forinden de udrustes.

Til Slut skal blot nævnes, at der paa Orlogsværftet er nogle specielt til Ministrygning paa lavt Vand indrettede Fartøjer under Bygning, ingen af disse Fartøjer — som fører Betegnelsen ML og Nr. — har dog endnu været udrustet.

Normanniske Skibe fra Bayeux-tapetet.

EN DANSK

Storinvasion over Havet

**Kong Valdemar den II.s
Flaadetogt til Estland 1219**

Af Pakmester J. M. Christensen.

Under den anden store Verdenskrig oplevede vi de to største Invasioner over Havene, der er foretaget i historisk Tid.

I det følgende vil vi beskæftige os med den danske Flaades Invasion til Estland 1219, en Begivenhed i vor Historie, der maaske set med Nutidsøjne synes ringe, men gør vi os den Ulejlighed nærmere at undersøge Sagen, maa vi dog forbavses over, hvor store Styrker af Personel, Materiel, Udrustning, Heste og Proviant m. v., der ved denne Lejlighed førtes over Østersøen og blev landsat ved Kysterne Nord og Syd for Lydnanisse.

Udover den korte Beretning, der findes i Danmarks-historien om denne for Samtiden store Begivenhed, gives ingen særlige supplerende Oplysninger. Vil vi derfor vide lidt mere om Begivenhedernes Forløb, maa vi søge andre Kilder.

Men først lidt om Aarsagerne til, at dette dristige Togt i det hele taget kom til Udfoldelse. —

Man er vidende om, at der adskillige Aar forud var begyndt en Bosættelse af kristne Kolonister i de dengang ret ukendte baltiske Lande langs Østersøens Kyst. Denne Bosættelse var kun muliggjort i Ly af den Magt, det var lykkedes den tyske Ridderorden, *Sværdridderne*, at tiltage sig i Landet, saa Ridderne fra deres faste Tilholdssteder kunde yde Kolonisterne Beskyttelse. Efterhaanden maatte Ridderordenen dog indskrænke sin Kontrol og Magt til Kystegnene. Overfor Befolkningen i Baglandet var Autoriteten gaaet tabt med Aarene, og et stærkt Ønske om en udefra kommende Hjælp til Genoprettelse af den svundne Magtstilling var derfor stærkt fremme i Aarene omkring 1218.

Lejligheden for de tyske Sværdriddere til at fremsætte Ønske om Hjælp skulde snart vise sig: I Sommeren 1218 afholdtes en prægtig Hyldningsfest i Slesvig By, hvor Kong Valdemars ældste Søn kaaredes til Tronfølger under Overværelse af en prægtig Forsamling af Landets Stormænd, Hertuger, Grever og Prælater.

Kong Valdemar gav paa denne Dag højtideligt Løfte om, inden et Aar var gaaet, at gøre et Togt til Est-

Peter Andersen St. Kongensgade 116 (Hj. af Toldbodv.)
Central 2599 - Byen 3964
Kolonial- & Vinforretning . En gros & en detail

I. Chr. Andersen OST
Vimmelskafte 41 . Telf. 1345 & 14345

Øjet faar Hvile i
Brillen fra **THIELE**

HOLGER KLEIST
UHRE . OPTIK . BRILLER
St. Kongensgade 95 . Palæ 1732 y

Dansk Industri Syndikat

BRÆDDER og TØMMER

Stort Udvalg i høvl. og pl. Brædder - Forsk. -
Indsk. - Ru og høvl. Lister - Ru og høvl. Sned-
kerbr. - Krydsfinér - Tagpap etc. - Bill. Priser
EMIL C. MOTLAU - Korsgade 15 - Central 2994
TØMMERHANDEL

"DOMUS OPTICA"
CORNELIUS KRUDSEN
KGL. HOF-OPTIKER
KØBENHAVN - AARHUS

Hilberts Smede- & Maskinværksted
Aktieselskab
Østbanegade 181 . Telf. C. 1916 . København Ø.
Alle Skibsreparationer . Elektr. Svejsning

ISTOFT Ost- & Paalægsforretning
CHR. GEILGAARD Nørrebrogade 185
Taga 1799 Medlem af M. F.

P. V. KRAGH
Juvélér, Guld og Sølvsméd
Stort Udvalg i Festgaver |
FREDERIKSBERGGADE 23 . TELF. BYEN 2224

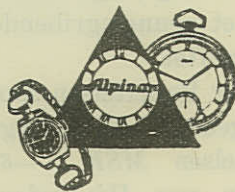
DE FORENEDE OLJETØJSFABRIKER A/S
OLSKIND & STANDARD

H. WIBERT PATENTER
VAREMÆRKER
MØNSTRE
Ing. Medl. af I.
Ny Kongensgade 21 i alle Lande

Baess
LUXUS
SKO CREME

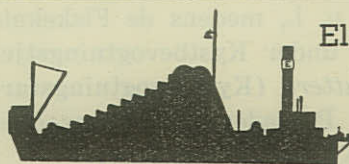

M. J. Grønbech & Sønner
Amaliegade 9 . København K.
Telf. C. 342 Rigestelefon 82
JERN & STAAL

CARL JONSÉN
URMAGER
Amagertorv 31 Byen 7754
1. Kl.s Reparationsværksted
Stort Udvalg i Fest- og Jubilæumsgaver

Alfred Andersson & O. Sørensen
Niels Juelsgade 11 . Tlf. Byen 3424 . Grundl. 1913
Værksted for Udarbejdelse af fysiske Instrumenter og Fin-Me-
kanik samt Reparation af Indicatorer og Instrumenter til Skibs-
brug. Leverander til Statsinstitution og videnskabelige Instituter

Elzelingen & Co. A/S
BORNHOLMSGADE 3
KØBENHAVN K.
CENTRAL 8526

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET

"Normannia" Stiftet
1916

Trommesalen 5 . Telefoner: C. 13447 . 10068
Ansvars-, Ulykkes-, Brand- og Tyveriforsikring

A/s Hasle Klinker og
Chamottestensfabrik

København

Vort Varemærke er Garanti
for de bedste Skibsfarver

land for at kristne den hedenske Befolkning, og til Jomfru Mariæ Ære skulde Togtet ske under Korset, de kristnes Tegn. De snedige Prælater sørgede snildt forinden for at sikre sig Pavens og Romerkirkens Velsignelse og omgav saaledes hele Planen med et Skær af Korstogenes Glans.

Men desforuden har der vel rimeligt nok i Kongens Sind endda været Plads for Ønsker om at udvide den kongelige Magt og Rigets Anseelse og ved Hjælp af sin imponerende Magt til Lands og Vands at stige imod Magtens Tinde.

Politisk set var Tiden gunstig, da hele den romerske Kristenhed stod bagved, og ingen af Østersømagterne var stærke nok til at trodse Kong Valdemars Magt eller standse ham i hans Forehavende.

Saaledes orienteret om Sagerne Stilling vil vi vende os imod den danske Ledingsflaade, der jo dog, naar alt kom til alt, var det Instrument, hvis Ydeevne og Præstationsarbejde hele Planen til syvende og sidst maatte staa eller falde med.

De Danskes Vej til Ros og Magt, som skrevet staa i Sangen, er ej blot Ord alene, men dækker i Virkeligheden over et ældgammelt Sømmandsskab, der, saa længe Mennesker har færdedes og bosat sig i Jylland og paa de danske Øer, har været Danernes daglige Syssel. — Talrige Mosefund af Oldtidsbaade og groft udhulede Træstammer er tavse Vidner om Nordboernes Færden paa Havene i en fjerne og længst henfarene Tid. —

Om Danernes Skibe har vi imidlertid en højst interessant Udtalelse af en romersk Handelsmand ved Navn *Ætihadus*. — Han siger før 1600 Aar siden, at „Danerne opbygger Skibe saa gode som nogen anden, Skibene ere lette, fra den tømrede Køl udgaar et Fletværk af Vidjer og Jern, og dette Fletværk bliver derefter overtrukket med Skind og Huder. Med disse Skibe befarer de dristigt de stormfulde Have, der omgiver deres mange Øer, og kommer med stor Lethed fra Kyst til Kyst, for de er dristige Sømænd.“

Her er altsaa et Vidne. Man aner her igennem Købmandens egen Mund, at disse primitive Skibe er Begyndelsen til, hvad der senere langsomt har udviklet sig til den danske Ledingsflaade, og dette Vidnes Udsagn er givet ca. 600 Aar, før Kong Gorm den Gamle styrede Danernes Rige.

Den danske Ledingsflaade har fra fordums Dage i sin Opbygning og Organisation hvilet paa de gamle Herreder, der hver for sig har dannet Grundlaget for en Inddeling i Sølleding eller Havnelag. Af Herredets Jord, der deltes i Fjerdings, Ottinger, Rebning o. s. v., svarede en Sølvpenningskat til Ledingsflaaden. For de derved indvundne Midler byggedes Skibene, der i Reglen kunde variere, hvad Størrelse angaar, men mange har dog været saa store, at der baade har været Buk, Løftning og Sejlføring. Ja, der var endog nogle store Skibe, der kunde udstyres med Mellemdæk og maatte indtil 30 til 40 Meter fra Stævn til Køl.

Det i sin Samtid saa berømte norske Kongeskib „Ormen hin lange“ skal saaledes have maalt 54 Meter fra Stævn til Køl og var udstyret med Tidens mest moderne Materiel, hvad Skibbygningskunsten angaar, førte 52 Par Aarer og havde paa Krigertogt en Besætning paa 300 Mand. —

Den almindelige Skibstype har rimeligvis været mindre, for vi har en Slags Maalestok i den gamle Rette-snor, at 12 til 16 Par Aarer har været det almindelige

i Havnelagene, det vil sige, at 12 til 16 Havnebønder har udgjort den faste Besætning om Bord, naar Skibet har været paa fredelig Handelssejlad. — I Herrederne var almindeligvis ca. 50 faste Havnebønder, altsaa Besætning til 4 à 5 Skibe. — Naar vi nu vil gøre en Beregning over den Flaade, Kongen i givet Fald kunde raade over, kommer vi til det Resultat, at Tallet vil ligge omkring 1000 Skibe, maaske 1200, hvad Herredernes samlede Flaade angaar. Hertil kommer saa Stormændenes private Skibe, der fra Fredens Sejlad hurtigt kunde omstilles til Krigsbrug, naar Ufredstider kom over Landet. —

Mobilisering af en saa anselig Flaade skulde imidlertid synes at være en saare vanskelig Sag. — Vi vil derfor se lidt paa, hvordan den daglige Tjeneste og Røgt af Skibene foregik, naar Skibene laa i Hjemme-havne i Fjorde, Vige og de talrige Indskæringer paa vore Kyster, der afgav gode Havne med Læ imod al Slags Vejr.

Styrismanden var øverste Autoritet hjemme i Havnen. Han førte Overopsyn med Skibenes Pasning, Reparation, Tilrigning, Forsyning o. s. v. Under hans Kommando stod de 12 faste Havnebønder, der udførte det daglige Arbejde i og ved Skibene, og der var ingen Fare for, at der sløsedes med Tætning, Tjæring og lignende Arbejde af disse Folk, for skulde Skibene i Søen, var de 12 faste Bønder de første, der skulde indtage deres Pladser og var paa den Maade uløselig skæbneforbundet med Skibet, de hørte til.

Skulde Flaaden paa Krigstogt, sørgede Styrismanden for, at alt fornødent Materiel bragtes om Bord og var i behørig Orden. Med Hensyn til Proviantering var der i Forvejen bestemt, hvor store Kvanta der skulde leveres. Leverancerne kom fra Herredets Gaarde, og Størrelsen af disse Leverancer rettede sig efter, hvor lang Tid der regnedes med at være i Søen. — Udrustningen med Buer, Pile og Spyd og den gangse Jernhat gik af sig selv, idet disse Vaaben altid var i Havnelagernes Besiddelse, ogsaa i Fredstid. Derimod paahvilede det Styrismanden at betjene Armbrøsten, der hørte med til hvert Skib, og kunde han undtagelsesvis ikke opfylde denne Fordring, maatte han møde med en Skytte, og det for egen Regning og Risiko. Grunden til denne noget mærkelige Bestemmelse maa søges i, at Styrismanden var aflagt med visse nærmere bestemte Ydelser og maa betragtes som Embedsmand paa Flaaden. I Fredstid var han Skibenes Vogter i Havnen. I Krigstid Skibets øverste Befalingsmand i Søen.

Paa Kong Valdemar den Andens Togt til Estland 1219 deltog omkring 1500 Skibe, og paa Grundlag heraf er det muligt saa nogenlunde at regne ud, hvor store Styrker af Landets væbnede Magt der ved denne opsigtsvækkende Lejlighed førtes over Havet til Estland. —

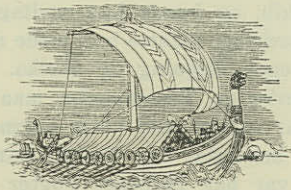
Antager vi, at ca. 200 Skibe af den samlede Flaadestyrke har været beregnet til Førsels- og Proviantskibe, altsaa ikke til Transport af Landgangstropper, bliver der 1300 Skibe tilbage, og det vides, at der foruden Skibsmandskab i hvert Skib var skaffet Plads til 10 Mand af Ledingshæren. Det giver rundt regnet 20 Mand pr. Skib, hvilket giver det imponerende Tal af 26.000 Mand af Krigsmagtens Personal. Men hertil kommer der en ikke uvæsentlig ekstra Belastning af Skibssejladens. Der var foruden de allerede nævnte 26.000 Mand snildeligt skaffet Plads paa Flaaden til 1400 Ryttere med Heste og alt andet tilhørende Ud-

styr, hvilken Disposition vidner om en Forudseenhed i Tilrettelæggelsen af Invasionen, der maa forbavse os, saa meget mere som netop disse 1400 Rytteres Indhug i de paafølgende Kampe ved Lyndanisse fik Vægtskaalen til at vippe Sejren op til den kongelige Hærs Fordel, takket være den uforfærdende vendiske Fyrste *Vitslaus* fremragende Førelse af Rytterformationerne og hans rettidige Indgriben i Kampen.

Der er ingen Tvivl om, at dette Togt med de dengang saa uhyre Styrker af Krigsfolk har vakt en uhyre Opsigt i Norden, og alle Lande omkring Østersøen har levende følt, at en Stormagt til Lands og til Vands nu agtede at lade høre fra sig, og det paa en saadan Maade, at det spurgtes langt viden om uden for Nordens Lande. —

Kongen førte personlig Flaaden over Østersøen imod den fjerne Maal omgivet af sine Stormænd, og ombord paa Flaaden befandt sig blandt andre Danmarks Kirkes Primas, Bisp *Anders Sunesøn*, fulgt af Bisp *Niels* af Slesvig og den Aarhus Bisp, Hr. *Ebbe*, og ikke at forglemme den estniske Kirkes Primas, Bisp *Teodorik*, der senere under Kampen ved Lyndanisse maatte lade sit Liv. Ifølge Versionen forvekslede Fjenden i Nattens Mørke Biskoppens Telt med Kong Valdemars og kom saaledes til at dræbe Biskoppen i Stedet for Kongen.

Den Orden og Præcision, der prægede hele Togtet fra Begyndelsen, og til hele Færden var endt, er det bedste Bevis paa den transportmæssige høje Standard, vor Ledingsflaade i hine Tider indtog. Uvilkaarligt følger vi os forbundne med hine tidsfjerne Landsmænd og føler en tilfreds Glæde inderst inde ved Tanken om Fædrelandets Kunnen og Formaaen i disse nu saa fjerne Tidsafsnit, navnlig naar vi tænker paa en Tid af mørk Uhygge, der selvoplevet maa staa for os som den grelle Modsætning set i Relation til Valdemarernes kraftfulde og daadrige Udfoldelse til Fædrelandets Gavn og Styrkelse af Danmarks Autoritet i det europæiske Magtspil i det 13. Aarhundrede.

Fra Hovedbestyrelsen

I Anledning af 10-Aars Jubilæet i *Flottans Män* i Eskilstuna sendte *Marineforeningen* en Lykønskning. Fra Sverige har vi modtaget følgende Takkeskrivelse:

Kamrater i *Marineforeningen* i Danmark

Vi i *Flottans Mäns* förening i Eskilstuna tackar Eder kamratligt och hjärtligt för Eder lyckönskan å vår 10-årsdag och hoppas vi att en dag få komma som gäster till *Marineföreningen*, när tiderna detta tillåta, för att fortsätta kontakten mellan svenskt och danskt marinmanskap.

Föreningen *Flottans Män*
Eskilstuna
A. L. Holmgren, sekr.

Marineforeningen afholder Hovedbestyrelsesmøde i „*Navigatørernes Hus*“ i København den 23. Marts d. A. Det aarlige Sendemandsmøde vil finde Sted i *Odense*

Søndag den 19de Maj 1946.

Alle Afdelingerne vil i god Tid forinden modtage Indvarsling, Dagsorden m. m. direkte, ligesom Sendemandsmødets udførlige Program ogsaa vil blive meddelt i UNDER DANNEBROG's April Nr.

Redaktionen af UNDER DANNEBROG slutter — af Hensyn til de for Tiden herskende vanskelige Arbejdsforhold — den 1ste i hver Maaned.

Medlemstilgangen

var i Januar Maaned 1946 paa 318 Mand, medens den i Februar var paa 131.

Fra Søværnet

Den 12. Februar er Kommandørkaptajn *H. Madsen* blevet afløst af Orlogskaptajn *J. Westrup* som Fyrinspektør og Fører af Fyrinspektionsskibet ARGUS.

Fra 15. Marts har Kommandørkaptajn *H. Madsen* tiltraadt Tjeneste som Marineattaché ved det danske Gesandtskab i Moskva.

Den unge og dygtige Artillerikvartermester af 3die Grad *J. M. J. Bastholm* omkom den 12. Februar ved en Vaadeskudsulykke under sin Tjeneste som Instruktør i Maskinpistolkydning for det i Frederikshavn stationerede Marinepersonel.

Artillerikvartermesteren, som siden sin pure Ungdom havde tilhørt Søværnet, blev knap 30 Aar gammel, han efterlader sig Mindet om en dygtig, afholdt og respekteret Befalingsmand, til hvem der lægdes store Forventninger.

Ved Begravelsen paa Vestre Kirkegaard i København, hvor bl. a. Chefen for Søværnskommandoen deltog, paraderede *Marineforeningens* Flag.

Den 16. Februar er der antaget 13 Styrmand som Søkadetaspiranter i Reserven.

Med Udgangen af Februar 1946 har Kontorchef i Marineministeriet *A. N. C. Iuel*, R. af D., Dbm., taget sin Afsked paa Grund af Svagelighed.

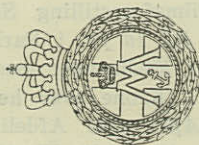
Kontorchefen er identisk med den landskendte Forfatter *Axel Iuel* — indenfor *Marineforeningens* Kreds kendes han ikke alene som Forfatter til nogle af de smukkeste danske nationale Sange, man behøver blot at tænke paa: „Der er ingen Ting, der maner —“, men ogsaa som mangeaarig Redaktør af UNDER DANNEBROG har *Axel Iuel* udført et stort Arbejde for *Marineforeningens* Sag.

Fra 1. Marts er Orlogskaptajn *Aa. Linde* sat i overtailligt Nr. og udnævnt til Kontorchef i Marineministeriet. Samtidig er Kaptajnløjtnant *O. L. W. Marckmann* udnævnt til Orlogskaptajn og Søløjtnant *I. K. N. P. Johansen* udnævnt til Kaptajnløjtnant.

MARINEFORENINGENS EMBLEMER

Hovedbestyrelsen

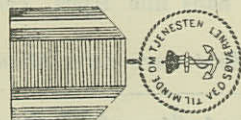
Emblem for Æresmedlem af Marineforeningen. Utdøles i Henhold til Lovens § 3

Hædersemblem for Damer. Utdøles kun af Hovedbestyrelsen, og efter Indstilling hertil af en Afdelings Bestyrelse

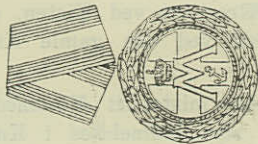

Daglig Emblem. (Kendingsmaal)

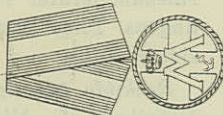

Jubilæumstegn for Aftenen af Værnepligt 10 Aar Bronze 25 - Sølv 40 - og derefter Guld

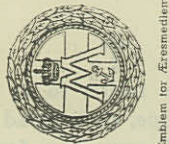
Afdelingerne

Emblem for Æresmedlem af en Afdeling (Medlem over 25 Aar)

Alm. Emblem (Medlem over 25 Aar)

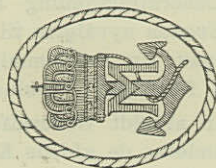

Emblem for Æresmedlem af en Afdeling (Medlem under 25 Aar)

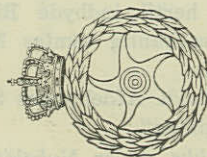
Alm. Emblem (Medlem under 25 Aar)

Marineforeningens Kasketemblem

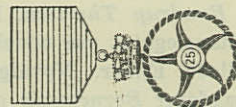

Kun denne Medel maa anvendes Paa kun paa Hovedkontoret (Guldtrækkerarbejde)

Skyttelavets Emblemer

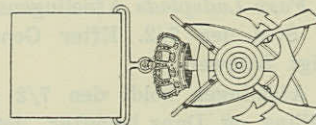
Lavets Æresemblem.

Lavets Emblem. (Medlem over 25 Aar).

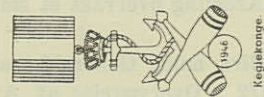
Lavets Emblem. (Medlem under 25 Aar).

Mesterskytte

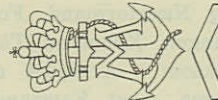
Sommertugtekrone

Keglekrone

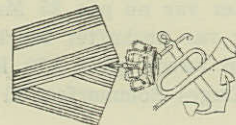
Kronprins ved Sommerugelejningen

Musikkorpsets Emblemer

Anbringes paa Overarmen.

For hvert Aar påsættes i Vinkel indtil det 3. Aar.

Fortjeneste

Kendingssegn.

Forenings Meddelelser

Hjørring Afdelingens Formand oplyste ved Generalforsamlingen 17/1, at nogle Medlemmer havde begyndt at bygge et Kirkeskib til *Sct. Cathrine Kirke*. Afdelingens Orkester var nu paa 25 Mand med mange paa Venteliste, der var anskaffet for 4000 Kr. Instrumenter. Minebøssen havde givet 170 Kr. Det vedtoges at afholde en 3-Dages Sommerfest til Fordel for en Marinestue.

Glostrup, Taastrup og Omegns Afdeling afholdt den 23/1 sin Stiftelsesfest i Overværelse af Marineforeningens Formand og Næstformand, Formanden for Frederiksberg Afdelingen, Købmand *Th. Larsen*, der har været meget virksom i Arbejdet med Oprettelse af Glostrup Afdelingen, samt Formanden for Damhussø Afdelingen. Den smukke Flagindvielse, hvortil Københavns Afdelingens Musikkorps medvirkede, foretoges af Kommandør *Ipsen*, og fra Frederiksberg fik den nystiftede Afdeling overrakt et smukt Marineforenings-Bordflag.

Nordre Birk holdt Generalforsamling i sin Marinestue den 3/2 i Overværelse af Afdelingens Æresmedlem, Orlogskaptajn, Hs. kgl. Højhed *Prins Knud*. Det vedtoges at forelægge Sendemandsrådet et Forslag om Ændring af Afdelingens Navn. Alle Valg var Genvalg. Efter Generalforsamlingen forevist en smuk Farvefilm om Luftangrebet mod Japan.

Frederiksberg Generalforsamling løb af Stabelen 5/2. *Th. Larsen* blev genvalgt som Formand. Afdelingens Skyttelav holder Stiftelsesfest paa Haveselskabets Vej 2/4, medens Afdelingens Fødselsdagsfest finder Sted i „Slotsgaarden“ den 2/6.

Faxe og Faxe Ladeplads Afdelingens Generalforsamling fandt Sted den 7/2. Efter Generalforsamlingen kammeratligt Samvær.

Marstal Afdelingen holdt den 7/2 Familiefest med Revyforestilling og Dans bagefter, det blev en meget vellykket Aften.

Møns Afdelingen havde Generalforsamling den 8/2. Havnefoged *Huglsted* ønskede ikke at modtage Genvalg, hvorfor Kaptajn *Christoffersen* valgtes til Kasserer, de øvrige Valg var Genvalg. Det vedtoges at afholde Fastelavnsfest den 10/3.

Ved Randers Afdelingens Generalforsamling 9/2 indledede Formanden med en Mindetale over de afdøde Medlemmer: Lodsformand *Nielsen* og den unge Frihedskæmper *C. Randrup Thomsen*. I Beretningen omtaltes, at Jubilæumslegatet var uddelt med 6 Portioner til daarligt stillede Enker. Nyvalgte til Bestyrelsen blev Landsretssagfører *Bornemann* og Kontorist *Momme*. Bogholder *Gersel* aflagde Skyttelavets Beretning. Det vedtoges at afholde den udsatte Jubilæumsfest den 8/3 og bl. a. hertil indbyde Bibliotekar *Carl Dumreicher*. Som sædvanlig tømtes Minebøssen, hvis Indhold var 335 Kr.

Den 22/2 afholdt Afdelingens Skyttelav sin fornøjelige „Katteskydning“.

Glyngøre Bakke under *Nykøbing M.* havde 9/2 en vellykket Sammenkomst i den kendte gamle Færgetro „Pinen“ ved Sallingsund.

Lemvigs Generalforsamling fandt Sted 10/2. Afdelingens Minebøsse havde givet 384 Kr. og „Georg Stage Fondet“ 205 Kr., ligesom der var sendt 300 Kr. til de bomberamte Kammerater paa Bornholm.

Hadsunds Generalforsamling fandt Sted den 12/2, hvor Mægler *Svanen* nyvalgtes til Bestyrelsen. Generalforsamlingen gav sin eenstemmige Tilslutning til de af Bestyrelsen foretagne Eksklusioner.

Roskilde har afholdt Generalforsamling 12/2, hvor Formanden mindedes de afdøde Kammerater og derpaa bød de nyindmeldte Medlemmer Velkommen. Restauratør *Hilmer Petersen* og Slagtermester *Lehmann-Wang* nyvalgtes til Bestyrelsen. Det oplystes, at Afdelingen har planlagt et Sommerstævne for de sjællandske, lolland-falsterske og Møens Afdelingen Søndag den 16/6 i Roskilde. 7 Kammerater fik overrakt 25-Aars-Emblemet.

Skive Afdelingen har mistet to af sine Medlemmer: Slagtermester *C. Klinge*, en livsglad og trofast Kammerat er ikke mere. Begravelsen fandt efter afdødes Ønske Sted i dybeste Stilhed.

Fhv. Fisker *J. N. Jensen* begravedes den 26/1. Marinekammerater stod Æresvagt ved Kisten, og Afdelingens Flag paraderede ved den gamle Kammerats sidste Rejse.

Roskilde Afdelingen har mistet sit Æresmedlem, fhv. Fabrikant *L. Nielsen*, som indmeldtes i Københavns Afdelingen straks efter dennes Stiftelse og overførtes til Roskilde ved dennes Oprettelse. Har oprettet et Fond paa 2000 Kr. for Afdelingens Marinestue. Begravelsen fandt Sted under stor Deltagelse, Kammeraterne dannede Æresvagt, og Afdelingens Flag paraderede.

Medlem af Bestyrelsen for Marineforeningen for Faxe og Faxe Ladeplads, Fisker *Hans Andersen*, er død 56 Aar gammel. *Hans Andersen* var en af de støtte, gæve Fiskere, som med sit besindige og joviale Væsen var en Kammerat, alle kunde lide paa. En stor Sorg har ramt hans lille Hjem, der har mistet sin Forsørger.

Æret være deres Minde!

Gentofte Afdelingen

afholder Medlemsmøde i Hellerup Klub, Strandvej 203, Fredag den 5. April Kl. 1900. Efter Indledning af Chefen for Søværnskommandoen, Viceadmiral A. H. VEDEL, vil Stabschefen ved Kystflaaden, Kommandørkaptajn S. RAMLAU-HANSEN, holde Foredrag om Flaadens Genopbygning, hvorefter „Folk og Værn“s Tonefilm „Livsfare — Miner“ vil blive forevist.

Københavns Afdelingen

afholder Filmsforestilling Skærtorsdag den 18. April 1946 Kl. 16 pr. i Park-Teatret, Østerbrogade 79, for Medlemmer med 1 Ledsager.

Billet à 1 Krone over hele Teatret faas fra den 10de April paa Afdelingens Kontor, Sct. Pauls Plads 10, daglig Kl. 12—14, Lørdag undt.

Paa Grund af Varemangel ser Park-Restauranten sig ikke istand til at arrangere Fælles-spisning efter Forestillingen.

Søkort, Tegnerekvisitter og Papirvarer K. GRØNNE, Tlf. Marstal 6	ÆRØ	MARINUS STÆRKE Kolonial, Vine, Spiritus, Glas og Porcellæn Tlf. Ærøskøbing 57
Marstal Yacht- og Skibssalgsbureau Marstal Befragtningsforretning Indehaver: Kurt Albertsen Medlem af Skibsagentforeningen og Dansk Sejlskibsrederiforening Telefon 250 Tlgr.-Adr.: »Knutship«	H. C. GRUBE Indehaver: H. Hermansen Telefon Marstal 74 - 274 Motorfabrikken »Marstal« Fabrikation af 4 HK 2-Takts- og 6 HK 4-Takts Baadmotorer Aage Hansen - Tlf. Marstal 219 - 315 MARINESTUEN, MARSTAL Marstals Seværdighed, den minderige Marine-stue, har til Huse paa Byens bedste Hotel, Hotel »Danmark«. - Gamle Marinere fra alle Dele af Landet er velkommen til et hyggeligt Besøg HOTEL »DANMARK«, Marstal Niels Kirkeby Tlf. 247	Bernh. Hansens Eff. CARL HANSEN Kolonial og Skibsproviantering Brogade - Ærøskøbing - Telf. 40 Fyns Kulindkøbsforening A. m. b. A. KUL - KOKS - BRIKETTER Tlf. 180 Ærøskøbing Tlf. 180 Ærøskøbing Skibs- og Baadebyggeri v/ A. Christensen Ophalerbedding til 200 Ts. brutto Nybygninger og Reparationer Telefon 165 - 87 (Privat)

AALBORG
BERG KNUDSEN'S SLAGTERFORRETNING — SKIBSPROVIANTERING Korsgade 28, Telefon 2592, Aalborg
A. CHR. BERTELSEN Skibsprovianteringsforretning Slotsgade 24 - Aalborg Etableret 1908 Besøg »SLOTS-KROEN« Slotsgade 35 - Aalborg - Tlf. 1589 ERIK POULSEN - Medlem af Marineforeningen
AALBORG FISKE-RESTAURANT Specialiteter i Fiske- og Kødretter Richard Nielsen Tlf. 3270 - Aalborg
C. HOFMAN URE — BRILLER Indehaver: CHR. AKS Bispensgade 11, Aalborg, Telf. 1329
A. GRAVESENS EFTF. Aalborg N. Ebbesengade 4 Detail-Telf. 344 Etabl. 1898 En gros - KARTOFLER - Eksport Indehaver: H. C. LAURSEN (Medlem af Marineforeningen)
AALBORG VÆRFT A/S AALBORG
HUNDESTED
CHR. HOLM - Bagermester Telefon 165 - Hundested Lev. til Marinen
NYKØBING F.
CHR. HOLM URE & OPTIK Nykøbing F. St. Kirkestræde 1 - Tlf. 609
ODENSE
SEJLMAGERIET »ODENSE« K. ALBERTSEN Helsingborggade 18 - Telefon 822 Sejl, Flag og Presenninger samt alt til Faget henhørende Reparationer ud. solidt og billigt - Smaa Priser - Forl. Tilbud

RØNNE
SOMMER RADIO Øens største Radioforretning Reparationer udføres »Hafniahus« - Ronne
SVENDBORG
JUL. BÜNGERS BRØDFABRIK Svendborg Telefon 402
BRD. JOH'S & EMIL FRANKE Svendborg . Telf. 218 KØD . FLÆSK . PAALÆG Lev. til den kgl. danske Marine
KØBENHAVN
OSTEN køber De i Ostekælderen Største Lager . Billigste Priser BORGERGADE 79 . Telf. Palæ 4823
KLINKE-PETER Solvgade 2 Klinke-Peter reparerer stadig alt Telf. Palæ 347 Anbef. af Den kgl. Porcelænsfabrik Tlgr.-Adr.: Klinke-Peter
Kammeraterne anbefales EINAR L. MØLLER Medl. af Marineforeningen KØBMANDSPORRETNING Enghavevej 200 . Telf. Eva 5152
SVEJSERIET »DERBY« (Svejse-Møller) Aaboulevard 43 Central 15010 & 10501
THOMAS IVERSEN Bülowssvej 44 Statsaut. Elektroinstallatør Telefon: Central 3654 — Nora 3080
I. K. GOTTFRIED Kronprinsessevej 44 - Kbh. K. Palæ 1047 Grundlagt 1796 Eneste Specialforretning i Danmark for Messingblæseinstrumenter, TROMMER og PAUKER Leverandør til Det kgl. Kapel, Statsradiofonien, Den kgl. Livgarde, Hærens og Marinens Arsenal o. m. a.
SYDHAVNS-VÆRFTET Sluseholmen København
A. V. ASCHENGREEN Edsv. Skibsmægler Nyhavn 53 — Tlf. 12942 - 13942 - 15878
A/S Em. Z. Switzers Bjergnings-Entreprise

Aktieselskabet
BURMEISTER & WAIN'S
 IRREGYBBSIG OG MASKIN